

ШКОЛА ЖИТТЯ

Продовжуємо публікувати розповіді наших колег про наставників, які вплинули на їхній життєвий вибір

сторінка 2-3

ПРОФЕСІЙНІ ДОСЯГНЕННЯ

Розповідаємо про працівницю ЗАЕС Яну Гаврилець, одну з призерак конкурсу наукових робіт

сторінка 4

МІЖНАРОДНА РОБОТА

Відбулася онлайн-зустріч «Умови праці українських робітників, які чинять опір війні»

сторінка 4

КРАЩІ З КРАЩИХ

Майбутнє — за професіоналами

15-18 жовтня на майданчику Хмельницької АЕС відбувся підсумковий галузевий конкурс професійної майстерності серед молодих спеціалістів НАЕК «Енергоатом». У фінальному змаганні взяло участь понад 30 молодих працівників, які стали переможцями конкурсів, що відбувалися впродовж року у відокремлених філіях Енергоатома.

Молоді спеціалісти ядерної галузі демонстрували свої знання у таких професійних напрямках:

- електрозварник ручного зварювання;
- слюсар з ремонту РТУ;
- електрослюсар з обслуговування автоматики та засобів вимірювань електростанцій;
- машиніст-обхідник з турбінного устаткування;
- оператор реакторного відділення;
- лаборант хімічного аналізу;
- водій транспортних засобів;
- черговий дозиметрист;
- електромонтер з ремонту апаратури релейного захисту й автоматики.

Конкурс складався з двох етапів. Під час першого з них учасники демонстрували обізнаність у теорії. Під час другого — доводили свою вправність на практиці, коли оцінювалися такі параметри: правильна послідовність і якість виконання операцій, підготовка робочого місця, дотримання вимог безпеки та охорони праці тощо.

РУХАЄМОСЯ РАЗОМ ДО УСПІХУ

Конкурс профмайстерності став не лише нагодою продемонструвати свої навички, а й майданчиком для комунікації, що сприятиме вдосконаленню виробничих процесів на всіх рівнях.

Під час відкриття генеральний директор ХАЕС Андрій Козюра привітав учасників і зазначив, що такі заходи сприяють професійному зростанню молодих фахівців, обміну досвідом і знаннями з колегами, допомагають зробити висновки та впроваджувати кращі практики кожен на своєму майданчику.

Закінчення на 2-й стор.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Визначна подія для профспілкового руху Німеччини: як прозвучала українська тема

19-24 жовтня у Ганновері відбувся Конгрес IGBCE, Профспілки працівників гірничої, хімічної та енергетичної промисловості Німеччини. У складі запрошених на цю подію були й представники Атомпрофспілки. Їхні виступи викликали серед присутніх дуже емоційну реакцію, що підтвердило солідарність з Україною.

У Конгресі взяло участь до 400 делегатів IGBCE та сотні гостей: політиків, бізнесменів, представників міжнародних профспілкових платформ. На зустрічі були й німецькі урядовці та Фрідріх Мерц — високий рівень представництва владних структур унаочнив впливовість профспілкового руху в Німеччині.

Учасники розглянули понад 500 резолюцій, підбили підсумки роботи, окреслили плани на майбутнє та переобрали керівника — ним залишився Міхаель Васіліадіс. Обговорювані теми стосувалися розвитку демократії, справедливого переходу, діджиталізації, складнощів для

промисловості, обумовлених квотами на викиди CO₂, труднощів, що їх спричиняє міграція тощо. Вочевидь у фокусі уваги присутніх стала національна проблематика, однак усі визнавали, що на часі й міжнародні події. У виступах спікерів не один раз пролунала думка про те, що німці, сплачуючи податки, вносять свою частку в допомогу Україні, яка своєю героїчною боротьбою береже від воєнних загроз усю Європу.

Частину засідання, присвячену міжнародній політиці, розпочали саме представники України. Німецька сторона підготувала відеосюжет про солідарність IGBCE з Атомпрофспілкою, в якому

розповіла про свою допомогу Павлові Пруднікову, заступнику Голови Атомпрофспілки, у реабілітації після бойового поранення, а також про участь молодих німецьких профспілковців в українських проєктах. Після цього слово було надано голові Організації молоді Атомпрофспілки

Христині Левченко. Розповідаючи про жакливі реалії сьогодення, вона наголосила на тому, що профспілки в Україні стали тим нервом нашого суспільства, що відчуває біль кожної людини.

Христина від усього серця подякувала зарубіжним колегам за підтримку та висловила сподівання на те, що постане нова Україна: сильніша, справедливіша, ближча до Європи не лише географічно, а й ідейно.

У відповідь на промови, сповнені болю і надії, присутні піднялися з місць, і зал буквально вибухнув аплодисментами. Тривалі оплески, зізнання модераторів у тому, наскільки сильно вони були зворушені розповідями українців, теплі слова, звернені до наших делегатів в приватних розмовах — усе це засвідчило, що трагічні події, які випали на нашу долю, не лишать байдужими європейців.

Закінчення на 3-й стор.

У СФЕРІ ВПЛИВУ АТОМПРОФСПІЛКИ
ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІДПРИЄМСТВА
МІНЕНЕРГО УКРАЇНИ,
МІНПРИРОДИ, МІНОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ТОЩО

ЛІДЕРСЬКА ПОЗИЦІЯ

«Плани — боротися за наші підприємства»

Валерій Юхимович Макану прийшов працювати на ПАЕС у 1984 році. Розпочинав як слюсар, з часом здобув ґрунтовну освіту та піднявся кар'єрними сходами до провідного інженера. У профспілці, до якої вступив від самого початку, пройшов шлях від відповідального за культурно-масову роботу у профкомі до голови ППО ПАЕС. Сьогодні ми розпитуємо досвідченого профспілковця про найбільш яскраві спогади та про сподівання на майбутнє.

ПРОФЕСІЙНІ ВИКЛИКИ

■ *Валерію Юхимовичу, вас пов'язують із ПАЕС понад 40 років роботи! Який період був найбільш складним?*

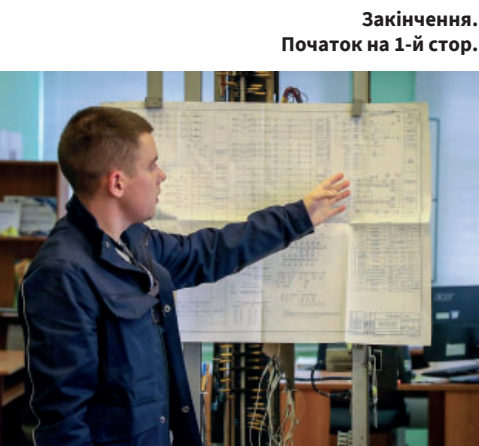
Напевно, це 1990-ті, їх не випадково називають «шаленими» й «лихими». Був період, коли на підприємстві не виплачували зарплату. Тоді люди виживали як могли. Моїй родині батьки

передавали з Молдови пакети з продуктами, гроші вдавалося заробляти лише дружині, вона працювала на базарі. Єдиний вихід, який бачили працівники станції, це протести — ми стояли з наметами у Києві, у Південноукраїнську. Це була не тільки профспілкова ініціатива, залучені були всі станційники: домовлялися, чергували біля наметів, аби на нас звернули увагу.

КРАЩІ З КРАЩИХ

Майбутнє — за професіоналами

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Учасники конкурсу філій приїхали разом із колегами своїх молодіжних організацій, які брали участь як безпосередні наглядачі комісій. Були присутні й представники Атомпрофспілки. Павло Олещук, помічник Голови Атомпрофспілки, наголосив на тому, що конкурс приносить користь як безпосереднім учасникам, так і керівникам: вони можуть побачити, наскільки добре підпорядкований їм персонал орієнтується в тих чи інших аспектах роботи. Якщо десь виявляється прогалина, її можна усунути, підтягнувши знання всього колективу.

Голова Ради голів ОМ ППО «НАЕК «Енергоатом» Євген Мітченко зазначив, що конкурс професійної майстерності — це також простір для розвитку лідерських якостей. Адже більшість тих, хто бере участь у професійних змаганнях, у майбутньому обіймають керівні посади. Для Енергоатома це дуже важливо, оскільки компанії потрібні молоді й розумні керівники.

ВІТАЄМО ЛІДЕРІВ

Молоді атомники філій Енергоатома продемонстрували високий рівень знань та відмінні результати, впевненість у діях, професіоналізм і культуру безпеки. Після підрахунку балів, за підсумком теоретичної та практичної частин конкурсу, були оголошені переможці за кожною зі спеціальностей, яких урочисто відзначили під час церемонії нагородження. Зокрема, перемогу вибороли:

- Максим Головка (ХАЕС) — електрозварник ручного зварювання;
- Максим Слободяник (ПАЕС) — слюсар з ремонту РТУ (ремонт арматури);
- Дмитро Мельничук (ПАЕС) — електрослюсар з обслуговування автоматики та засобів вимірювання електростанцій;
- Богдан Коренюк (ХАЕС) — оператор реакторного відділення VI групи кваліфікації;
- Віталій Котюк (ХАЕС) — електромонтер з ремонту апаратури, релейного захисту й автоматики;
- Юлія Равчук (ХАЕС) — лаборант хімічного аналізу 3, 4, 5 розряду (групи);
- Олексій Євтушек (ПАЕС) — машиніст-обхідник з турбінного устаткування V, VI групи кваліфікації (МОТУ-5, 6);
- Олександр Яровий (ХАЕС) — дозиметрист оперативного персоналу;
- Ілля Матійченко (ПАЕС) — водій легкового автомобіля.

У конкурсі профмайстерності взяли участь і молоді фахівці Запорізької АЕС, які порівняно з колегами з інших майданчиків перебувають

у значно складніших умовах і чекають на повернення рідного підприємства з окупації. Представник ОМ Запорізької АЕС Євгеній Чернявський наголосив, що конкурс професійної майстерності для молодих працівників — це здобуття нових знань, навичок, а також друзів. Але для працівників ЗАЕС зараз не менш важливо мати можливість підтримувати ту кваліфікацію, яка в них уже є. Бо деокупація обов'язково відбудеться, і попереду на атомників чекає великий обсяг робіт.

ДЯКУЄМО ОРГАНІЗАТОРАМ

Спостерігачі, присутні на конкурсі, відзначили високий рівень підготовки заходу, який забезпечила організація молоді Хмельницької АЕС за підтримки адміністрації та профспілки підприємства. На цьому також наголосив головний консультант президента зі взаємодії з громадськими організаціями АТ «НАЕК «Енергоатом» Вячеслав Губа: «Все проведено на вищому рівні, ми бачимо, як активно молодь бере участь, наскільки продуктивними є молодіжні організації на місцях і як цьому сприяє адміністрація».

Керівництво Енергоатома та філій піклується не лише про сьогодення атомної енергетики, а й про її завтрашній день, а конкурс професійної майстерності — це один з етапів якісної підготовки висококласних спеціалістів для розвитку ядерно-енергетичної галузі.

ВРАЖЕННЯ УЧАСНИКІВ

Євгеній Балан, ПАЕС

Я представляв цех радіаційного контролю ПАЕС, за спеціальністю черговий дозиметрист. Насамперед хотів би подякувати за можливість

важливо, яке місце ти посядеш, ви всі вже є переможцями!» Я вдячний за величезний набутий досвід, а також за знайомство з новими людьми. Сподіваюся, ми ще не раз будемо бачитися у майбутньому!

Данило Миколайчук, ЗАЕС

Бути серед учасників конкурсу професійної майстерності — велика честь. Кожен тут демонструє не лише досвід, а й свою вдачу, витримку та гордість за професію. Конкурсанти змогли продемонструвати, що українська енергетика тримається на справжніх професіоналах.

Олексій Євтушек, ПАЕС

Конкурс з моєї спеціальності проводили у два етапи, кожен у письмовому вигляді. Спочатку була теоретична частина, наступного дня — практична. Готувався ретельно, питань було багато, але й часу на підготовку до конкурсу було вдосталь. З керівником пропрацьовували всі нюанси, щоб гідно виступити. Цього року ми гості на ХАЕС, що трішки додавало складнощів та відчуття відповідальності: дорога, готель, графік проведення дня. Усі виступили достойно, учасники дуже добре підготовлені, мотивовані та професійні. Дякую ЗС, керівництву підрозділів НАЕК «Енергоатом», організаціям молоді, своєму керівнику та іншим учасникам за можливість у воєнний час для України мати можливість відвідати інший промайданчик і взяти участь у конкурсі профмайстерності.

Підготувала Вікторія ХАРКОВСЬКА

ШКОЛА ЖИТТЯ

Професійна вправність, довіра до колективу, віра в себе і єднання навколо спільної справи — усього цього навчають не підручники, а живе спілкування. Щоб побільше розповісти про людей, які для наших колег стали опорою на життєвому шляху, ми продовжуємо тему, розпочату в попередньому номері нашої газети, і просимо поділитися роздумами про тих, чий авторитет надихає та спонукає до подальших звершень.

Вячеслав Губа, член профкому ППО НАЕК «Енергоатом», головний консультант президента зі взаємодії з громадськими організаціями: Я вважаю, що на життєвому шляху людини трапляється багато наставників і вчителів, але найбільший внесок у розвиток здійснюють одиниці. Першим моїм керівником був начальник реакторного цеху №2 ПАЕС Бендерський Яків Семенович. Хоча мені й не довелося з ним перетинатися на постійній основі, але я завжди захоплювався його професіоналізмом, вираженістю та вмінням працювати з колективом.

Найзначніший внесок у моє професійне становлення зробив Авраменко Володимир Анатолійович — заступник генерального директора з кадрів та соціального розвитку Південноукраїнської АЕС, під його керівництвом я 5 років очолював управління кадрів ПАЕС. Завдячуючи

йому, я із перспективного «технаря» трансформувався у професійного «кадровика», що згодом дозволило продовжувати далі кар'єру на кадровій стежці. Пам'ятаю його слова: «Що, важко зі мною? Терпи, тільки так можна виховати справжнього професіонала». Завжди було чого повчитись у людини з таким величезним досвідом і гартом. Це дійсно були важкі часи становлення, але я з вдячністю і повагою їх згадую.

Також завжди пам'ятаю слова батька: «Навіть не думай, що після університету твоє навчання закінчилося. Для роботи в атомній енергетиці ти маєш постійно вчитися, все життя!»

Тетяна Потопальська, членкиня профкому ППО НАЕК «Енергоатом», консультант з податків і зборів бухгалтерії АТ «НАЕК «Енергоатом», голова ревізійної комісії ППО Дирекції НАЕК «Енергоатом», заступниця голови Громадської

ради при Міністерстві фінансів України:

У світі, де щоденні зміни стали нормою, виклики — щоденною реальністю, а війна вже не викликає остраху, ми часто шукаємо опору та силу для спротиву в історичних постатях, які теж воювали. Хтось знаходить їх у родині, хтось — у колегам, хтось — у книгах і в людях, які воювали і змінили світ. Адля мене джерелом внутрішньої сили стали дві історичні постаті, яких я ніколи не зустрічала особисто, але які формують моє мислення, мої рішення і мою здатність діяти. Це Юлій Цезар і Маргарет Тетчер.

Юлій Цезар: стратег, який навчив мене бачити ширше. Він не просто історична постать, це архетип людини, котра не боїться змінювати правила гри та світ довкола себе. Його життя — це урок про те, як діяти, коли інші вагаються і розмірковують.

Він навчив мене, що стратегія — це не лише про перемогу, а й про здатність передбачати, адаптуватись і діяти вчасно. Його рішучість — приклад того, як внутрішня впевненість може трансформувати зовнішні обставини та вплинути на них. Цезар не чекав дозволу чи схва-

лення своїх дій — він творив нову реальність та досягав результатів. І саме це стало для мене ключовим уроком: не просити, не благати, а діяти і створювати. У моменти, коли потрібно приймати складні рішення, я згадую його. Це додає мені внутрішньої сили, опори та ментальної підтримки.

А Маргарет Тетчер — жінка, яка навчила мене бути собою. Залізна леді — це не просто політик. Це символ принциповості, стійкості та здатності тримати курс, коли навколо суцільний шторм подій. Її переконання були непопулярними, але вона не зраджувала себе. Це навчає мене не йти на компроміси з власними цінностями. Вона показала, що сила — це не гучність, а послідовність дій, стійкість і здатність бути справжньою.

Цезар і Тетчер — це мої внутрішні вчителі. Вони не дають мені готових відповідей, але зосереджують на формуванні цілей. Вони не ведуть мене за руку, але показують, як тримати курс і досягати мети. Ці історичні постаті навчили мене мислити масштабно, підтримують мене у рішучості бути собою, формують мою здатність діяти, коли інші мають сумнів та невпевненість.

Сила підтримки: як учителі й наставники

ЛІДЕРСЬКА ПОЗИЦІЯ

«Плани — боротися за наші підприємства»

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

■ **З часом ситуація стабілізувалась, але перед профспілкою повсякчас стояло безліч завдань. Які з навчальних проєктів, на вашу думку, були найбільш ефективними?**
Це були семінари, які організовував ЦК Атомпрофспілки в «Гілеї», а також заходи, під час яких розглядалися юридичні аспекти та техніка безпеки, що відбувалися в Коблевому й у нас на станції.

■ **Що у профспілковій роботі стало для вас найбільшим викликом?**
Перехід від посади заступника голови ППО до виконувача обов’язків очільника профспілкової організації, коли Сергій Михайлович Снітков пішов на підвищення. Будучи заступником, я отримував чіткі розпорядження, і так само чітко їх виконував. А сам став на чолі організації, відчув, як непросто ухвалювати рішення, яку велику відповідальність передбачає керівна посада.

■ **Зараз почуваєтеся впевнено?**
Після двох років роботи, безумовно, так. Але я переконуюся, що вникати у нюанси і навчатися нового доводиться щодня. Якщо мені потрібна допомога, завжди звертаюсь до нашого гарного юриста.

■ **Якою була найскладніша ситуація, що її вам вдалося вирішити як профспілковому лідеру?**
Це було відстоювання інтересів працівників загону воєнізованої охорони. Премія, яку вони отримували, була найменшою порівняно з усіма подібними структурами по всій країні, і їхній профспілковий лідер звернувся до нашої організації. Ми з’ясували ситуацію на інших станціях, протягом місяця вели з адміністрацією напружений діалог, і в підсумку підняли премію до рівня всіх ЗВО.

■ **Як ви намагаєтесь дійти згоди з людьми, з якими складно домовитися?**
Вважаю, що основна маса проблем вирішується через особистий контакт з людиною. Відверта

розмова завжди приносить більше користі, ніж перемовини, сповнені офіціозу.

ІНЖЕНЕРНА ВПРАВНІСТЬ — У ДОПОМОГУ ЗСУ
■ **Чи є у вас зацікавлення поза роботою?**
Є, але головне з них пов’язане саме з фаховою діяльністю. Як інженер-електронник я повсякчас щось роблю руками. Чого тільки не доводилося створювати: і дешифратори на телевізори, щоб дивитися зарубіжні фільми, і комп’ютери «Сінклер», програми до яких завантажували з касетних магнітофонів, і електронні годинники...

■ **Чи є щось, зроблене вами, що збереглося в оселі до сьогодні як пам’ять?**
Так, дверний дзвінок на 16 мелодій, який працює вже багато років. Я його перевозив із квартири у квартиру і встановлював наново.

■ **Сьогодні ваше хобі стало основою для волонтерської діяльності?**
Так, я ремонтую техніку для фронту. Пишаюсь тим, що допомагаю чим можу. Коли ти у змозі повернути у стрій Mavic ціною 100-250 тисяч гривень, витративши на ремонт лише 2-5 тисяч — це того варте!

■ **Чи є у вас подяки за цю роботу?**

Радію тому, що можу ремонтувати техніку для військових, що захоплення інженерною справою несе користь фронту

допомагають розкрити потенціал

У світі, де підтримка часто асоціюється з м’якістю, мої наставники навчили мене, що справжня підтримка — це виклик. Це стимул для зростання. Це дзеркало, в якому ти бачиш себе сильнішою, ніж думала.
Олександр Трушевський, ППО СхідГЗК, в.о майстра дільниці КВПтаА заводу ГМЗ. І голова ПО ГМЗ, СКЦ і ЗДЦ:
У профспілковому житті кожного з нас трапляються люди, зустріч з якими визначає подальший шлях. Вони не тільки навчають, а й надихають, допомагають розкрити потенціал і повірити у власні сили. Саме такою підтримкою для мене став Олександр Руденко — керівник, наставник і людина, чия довіра стала основою мого професійного зростання. Сила підтримки у таких людях, як Олександр Руденко. Він — наставник, технічно грамотний до найменших деталей, справжній майстер своєї справи. Його знання з електрики, електроніки та виробничих процесів допомагають тримати цілий завод на ходу. Він щиро ділиться досвідом, навчає молодих спеціалістів і перетворює їх на професіоналів. Зустріти такого наставника в житті — справжня удача. Від нього я

навчився бачити в роботі не лише завдання, а й справу честі. Він показав, як приймати рішення з гідністю, як не боятися відповідальності, як зберігати спокій і впевненість у будь-яких обставинах. Його віра в мене стала тією силою, що допомогла не зупинятися, навіть коли було складно.
Особливу роль у моєму профспілковому становленні відіграв колишній голова ППО СООП Скуба Віталій Олександрович, він вірив у людей і бачив у кожному добро. Як справжній наставник, він підтримував молодих спеціалістів, зокрема й мене, допомагаючи розкрити потенціал. Його доброта, віра й людяність назавжди залишаться в пам’яті колег ДП «СхідГЗК».
Також заступниця голови профспілки ДП «СхідГЗК» Ільченко Ольга і мій начальник Руденко Олександр Анатолійович — люди, чия підтримка стала важливою частиною мого шляху до лідерства у профспілковій діяльності. Саме завдяки таким наставникам розумієш, що справжня сила колективу народжується з людяності, взаємної довіри та готовності допомогти.

У мене є відзнаки від волонтерів України і військовослужбовців. Я не прагну публічності, тому не всі грамоти виставлені на видноті.

РОДИНА ЯК ДЖЕРЕЛО ПІДТРИМКИ
■ **Ви маєте часто перебувати у відрядженнях. Світлана, ваша дружина, спокійно відпускає вас?**
Вона хвилюється, телефонує, питає, як справи, особливо коли я постійно в дорозі. Але вона розумна жінка й усвідомлює, що це моя робота. Ми разом 37 років, і у нас ніколи не буває конфліктів на цьому ґрунті.

■ **Як ви відновлюєте душевну рівновагу, чи є у вас «місце сили»?**
Я народився і прожив перші 10 років за полярним колом, серед гірського масиву Хібіни, і з величезним задоволенням згадую, як вирушав у дитинстві до лісистих гір з окрайцем хліба, сіллу і сірниками. Про повернення у ті місця не йдеться, тож я із задоволенням їжджу в Карпати, мальовничі гірські пейзажі нагадують мені мої рідні місця. Вважаю, що моя батьківщина тут: звідси моя дружина, тут народилися мої діти й онуки. Але інколи хочеться повернутися в минуле, в ті часи, коли батьки були живі — щоб висловити недосказане.

■ **Ви нещодавно відсвяткували 60-річний ювілей. З яким життєвим багажем до нього підійшли?**
З великим: двоє дітей, троє онуків. Ювілей зустрічав удума, у колі родини, до мене приїздили родичі з Молдови.

■ **Що стало подарунком-несподіванкою?**
Механічний годинник. Я їх дуже люблю. Той, який мені подарував Олексій Васильович Лич на 50 років, прослужив рівно 10 років і зламався буквально перед днем народження. І ось родина зробила новий подарунок.

■ **Які ваші мрії на наступне десятиліття?**
Звісно, хочеться, щоб завершилася війна. А особиста мрія — побудувати дачу на Бузькому і переїхати туди жити. Зараз збільшую оселю, щоб місця вистачило для трьох сімей: сина, дочки та моєї. Роблю прибудову під спільний дах, щоб зібрати всю сім’ю. Мені подобається, коли велика родина збирається разом.

ПРОФСПІЛКОВІ ПРІОРИТЕТИ НЕЗМІННІ
■ **Які сподівання пов’язуєте з професійною діяльністю?**
Плани — боротися за наші підприємства. Наше основне завдання — захист прав та інтересів працівників.

■ **Чого б ви хотіли домогтися для працівників?**
Хочеться, щоб люди жили достойно, у достатку, і щоб їхній заробіток відповідав їхній роботі. Сподіваюсь, після закінчення війни все це буде.

■ **Із яким закликком ви хотіли б звернутися до читачів «Атомника України»?**
Головне — допомагати і не втрачати людяності!

Юлія КОЛЕСНИК

Альона Романенко, в.о. помічника міського голови патронатної служби Енергодарського міського голови, ЗАЕС:
У різні періоди життя в мене було чимало наставників, на яких я рівнялась, які ставали прикладом і давали сили рухатися вперед, розвиватися, опановувати нове. Нині все, що було до війни, видається чудовим, але захованим десь глибоко у пам’яті.
Зараз мене надихають люди, які оточують. Це мій чоловік, який, не зважаючи на все, не втрачає віри та рухається обраним шляхом, моя команда, з якою ми на одній хвилі. Це наші незламні міста, які тримаються самі й тримають у тонусі нас. Звісно, коли працюєш з людьми, ситуації бувають різні. Іноді впадаю у відчай, але обов’язково з’являються поряд люди, які змінюють цей настрій, сили відновлюються і все знову стає на свої місця. Насамперед такою людиною є наш міський голова Дмитро Орлов, він надихає всю команду, стимулює та стає для нас щитом у складних ситуаціях. Без нього не було б ні команди, ні громади.
Підготували Анна ЗАЄЦЬ, Марічка СМЕРЕКА

ПРОФЕСІЙНІ ДОСЯГНЕННЯ

«Якщо глибоко цікавишся тим, над чим працюєш, завжди можна знайти можливості для покращень»

У цьому переконана Яна Гаврилець, інженер з ремонту служби технічної підготовки, реконструкції та продовження строків експлуатації ЦТАВ у філії «ВП ЗАЕС». Вимушений переїзд з Енергодара став для неї початком нового життя, в якому улюблена робота відіграла роль однієї з важливих точок опори. Свідченням успішності Яни у професійній сфері стало призове місце в конкурсі наукових доповідей серед молоді з темою, підготованою разом з Євгенієм Чернявським, головним метрологом філії «ВП ЗАЕС».

СПІЛЬНА РОБОТА НАД ПРОЄКТОМ ТА УЧАСТЬ У КОНКУРСІ

■ У вас знайшлися сили на те, щоб шукати способів покращити застосовувані нині алгоритми. Ваша доповідь мала назву «Підвищення достовірності онлайн-моніторингу датчиків тиску відповідно до методики за СОУ НАЕК 234:2021». Як вам вдалося виявити недосконалість застосовуваних методик?

Буде доцільним, якщо про історію пошуків розповість головний метролог філії «ВП ЗАЕС» Євгеній Чернявський, — запропонувала Яна. Євгеній: Коли згадуваний стандарт впроваджувався у 2021 році, було помічено, що запропонований алгоритм не працює належним чином: є дуже обмежена кількість випадків, коли він дійсно виявляє дефекти. Про це було заявлено, однак із невеликими корективами документ усе ж таки ухвалили.

Яна працювала з виробничою документацією підрозділу, яка була пов'язана із СОУ НАЕК 234 і також помітила недоліки в роботі алгоритму, я був вражений цим! За збігом обставин, саме тоді було розпочато конкурс доповідей на технічні теми. Я підтвердив, що тема вдосконалення алгоритму буде актуальною та погодився бути консультантом і наставником.

Спочатку ми бачили лише недосконалість у роботі програми, але не знали, як її усунути. Яна пропонувала ідеї, я підбирав літературу і нормативні документи, в яких описувалися подібні методи. У підсумку спільними зусиллями ми вдосконалили програму, додавши ще два методи обробки інформації і поєднавши їх в єдиний алгоритм. Надалі моя колега самостійно готувала презентацію, розставляла акценти, провела доповідь — і, судячи з результатів, гідно з цим впоралася!

■ Яно, якою буде подальша доля запропонованих вами вдосконалень?

Сподіваємося, розробники програмного забезпечення із заводу, що виготовляє прилади, візьмуть до уваги наші напрацювання, і вдосконалення будуть впроваджені.

■ Чи брали ви раніше участь у подібних конкурсах і що вам найбільше сподобалося у нинішньому заході?

Я була учасницею конкурсу наукових доповідей, який проводився на Запорізькій станції, і навіть посіла перше місце. Було дуже приємно, що мою роботу високо оцінено, це також дозволило мені перейти з електрослюсаря на посаду інженера в службу супроводу реконструкції ЦТАВ. Але проблема, яку я пропонувала розв'язати, була суто локальною, актуальною лише для нашого майданчика, тому доцільності у тім, щоб виносити цей проект на загальний конкурс серед усіх

підрозділів НАЕК «Енергоатом», не було. Тож у міжстанційному конкурсі я взяла участь вперше.

Серед доповідей на технічну тему мене найбільше зацікавив проєкт представника філії «ВП РАЕС» Степана Гребеня, щодо створення «корпоративного мозку», впровадження штучного інтелекту для обліку і пошуку документів. З огляду на те, що у значній кількості документів міститься дуже багато подібних ключових слів і фраз, мені було цікаво, які рішення можуть бути запропоновані для того, щоб швидко знаходити потрібну інформацію, і чи доцільно це для нашої галузі.

А серед доповідей на соціальну тематику мою увагу привернула презентація Олексія Гончаренка з ПАЕС про реінтеграцію ветеранів, які повертаються з фронту. Вважаю цю тему дуже актуальною. Багато з наших ЗАЕС-івців та працівників інших станцій нині несуть військову службу, у мене також багато друзів у війську, які не дотичні до атомної галузі. Ми повинні підтримувати військових на фронті — і підтримувати їх тоді, коли вони повертаються до цивільного життя.

ВОЛОНТЕРСТВО, СПОРТ І ПЕРСПЕКТИВИ

■ Вважаєте підтримку ЗСУ обов'язковою?

Так, для мене волонтерство є дуже важливим. Участь у зборах коштів для військових розцінюю як свій обов'язок.

■ Допмагаючи іншим, не слід забувати і про себе. Які захоплення дають вам ресурси для підтримки сил?

Нещодавно взяла участь у Київському марафоні незламності 2025. У команді Енергоатома було

шестеро представників із Запорізької станції. Нікому з нас не вдалося посісти призові місця, однак усі показали дуже гідні результати. Я подолала фініш п'ятою у забігу серед жінок, які представляли НАЕК, на 5 км.

■ Бажаємо подальших досягнень в усіх сферах! Якщо буде нагода, чи плануєте здійснювати подальші наукові розробки і впроваджувати вдосконалення?

Якщо вдасться знайти цікаву тему — обов'язково! Якщо глибоко цікавишся тим, над чим працюєш, якщо живеш цим, тоді завжди можна знайти додаткові способи, які можна покращити, полегшити, зробити більш точними. Якщо ми повернемося на ЗАЕС, роботи з удосконалень у нас буде дуже багато!

МІЖНАРОДНА РОБОТА

Умови праці українських робітників, які чинять опір війні: виклики та шляхи вирішення

Онлайн-зустріч під такою назвою, організована Глобальним Союзом IndustriALL та IndustriALL-Eurore, відбулася 14 жовтня. У фокусі уваги був проєкт Закону України № 10147 «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі».

У розмові взяли участь 14 українських членських організацій IndustriALL, представники українських владних структур, МОП, ЄС, а також представники роботодавців та експерти з безпеки.

Лідери профспілок розповіли про суворі реалії воєнного часу. Голова Атомпрофспілки Валерій Матов нагадав міжнародній спільноті про найбільш болючі для атомної галузі питання. Він наголосив, що до проблем, обумовлених війною, нині додаються ще й ризики, пов'язані з імовірним прийняттям закону №10147.

Українські профспілки проаналізували цей документ і об'єдналися, щоб представити спільну позицію. Вони попередили:

- Проєкт №10147 не погоджений органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.
- Документ суперечить принципам Директиви Ради ЄС 89/391/ЄЕС, яка не допускає зниження рівнів безпеки, гігієни та охорони здоров'я на робочих місцях, що вже досягнуті в державі.
- Встановлення 25-відсоткового порогу для представництва профспілок позбавляє їх права здійснювати контроль у сфері охорони праці.
- Норми проєкту скасовують принцип державної політики щодо повної відповідальності роботодавця за створення належних умов праці.
- Ухвалення проєкту призведе до правової невизначеності та створить ризики законодавчо неврегульованих відносин між працівниками та роботодавцем.

У спільній заяві профспілковці закликали Верховну Раду відхилити законопроєкт у нинішній формі та залучити до його перегляду профспілки, МОП та експерти ЄС.

Глобальний Союз IndustriALL та IndustriALL-Eurore закликали уряд України дотримуватися міжнародних стандартів, відновити якість соціального діалогу та запобігти будь-якому згортанню захисту працівників.

